

9.2.2017

СТАНОВИЩЕ

на комисията по заетост и социални въпроси

на вниманието на комисията по правни въпроси

относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно определени позволени начини за ползване на произведения и други закриляни обекти, защитени с авторско право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не им позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество
(COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD))

Докладчик по становище: Хелга Стивънс

PA_Legam

КРАТКА ОБОСНОВКА

Преговорите по сключването на Маракешкия договор за улесняване на достъпа до публикувани произведения за слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали („Маракешкия договор“), бяха проведени въз основа на принципа, че посоченият договор представлява смесено споразумение – някои от обхванатите въпроси бяха считани за попадащи в правомощията на ЕС, а други – за попадащи в правомощията на държавите членки. Петнадесет държави членки вече са подписали Маракешкия договор.

Този договор се счита за исторически, тъй като е първият договор относно изключенията от авторското право, а също така съдържа елемент, свързан с правата на човека. Докладчикът по становище се ангажира с подобряването на достъпа до произведения, защитени с авторско право, за лица с нарушено зрение. Лицата с нарушено зрение в целия свят ще имат по-широк достъп до книги, като много организации ще могат да изпращат копия на произведения в други държави.

Докладчикът по становище допълнително се консултира с организации на хора с увреждания и заинтересовани страни и остана с впечатлението, че предложението на Комисията се приема положително. Промените в текста се ограничават до компетентността на комисията по заетост и социални въпроси и до това да се гарантира, че формулировката съответства на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както и на Маракешкия договор.

ИЗМЕНЕНИЯ

Комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по правни въпроси да вземе предвид следните изменения:

Изменение 1

Предложение за директива Позоваване 1

Текст, предложен от Комисията

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално **член** 114 от него,

Изменение

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално **членове 19 и** 114 от него,

Изменение 2

Предложение за директива Позоваване 1 а (ново)

като взе предвид Протокол № 1 към Договора за функционирането на Европейския съюз относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз,

Изменение 3

Предложение за директива Позоваване 1 б (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

като взе предвид Протокол № 2 към Договора за функционирането на Европейския съюз относно прилагането на принципите на субсидиарност и на пропорционалност,

Изменение 4

Предложение за директива Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1) Директивите на Съюза в областта на авторското право и сродните му права предоставят правна сигурност и високо равнище на закрила за носителите на права. Тази хармонизирана правна рамка допринася за правилното функциониране на вътрешния пазар и стимулира иновациите, творчеството, инвестициите и създаването на ново съдържание, включително в цифровата среда. С нея се цели също да се насърчава достъпът до знанието и културата, като се закрилят произведения и други обекти и се допускат изключения или ограничения, които са в интерес на обществото. Следва да се гарантира справедлив баланс между правата и интересите на

(1) Директивите на Съюза в областта на авторското право и сродните му права предоставят правна сигурност и високо равнище на закрила за носителите на права. Тази хармонизирана правна рамка допринася за правилното **и подобreno** функциониране на вътрешния пазар и стимулира иновациите, творчеството, инвестициите, **заетостта** и създаването на ново съдържание, включително в цифровата **и онлайн** среда. С нея се цели също да се насърчава достъпът до знанието и културата, като се закрилят произведения и други обекти и се допускат изключения или ограничения, които са в интерес на обществото. Следва да се гарантира справедлив

носителите на права и ползвателите.

баланс между правата и интересите на носителите на права и ползвателите.

Изменение 5

Предложение за директива Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Лицата, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не им позволяват четенето на печатни материали, продължават да се сблъскват с множество пречки пред достъпа до книги и други печатни материали, защитени с авторско право и сродните му права. Необходимо е да се предприемат мерки, за да се увеличи наличието на тези произведения в достъпни формати и да се подобри тяхното разпространение в рамките на вътрешния пазар.

Изменение

(3) Лицата, които са слепи, с нарушено зрение или с други увреждания, които не им позволяват четенето на печатни материали, **включително лицата с физически увреждания, които не могат да държат или да боравят с книга,** продължават да се сблъскват с множество пречки пред достъпа до книги и други печатни материали, защитени с авторско право и сродните му права. Необходимо е да се предприемат мерки, за да се увеличи наличието на тези произведения в достъпни формати и да се подобри тяхното разпространение в рамките на вътрешния пазар.

Изменение 6

Предложение за директива Съображение 5

Текст, предложен от Комисията

(5) Настоящата директива е замислена в полза на лицата, които са слепи, с нарушено зрение, което не може да бъде подобро така, че практически да се изравни с това на лица, които не страдат от такова увреждане, или са със сетивно или друго увреждане — включително дислексия, което съществено ги възпрепятства да четат печатни материали в същата степен, както лица без такова увреждане, или поради

Изменение

(5) Настоящата директива е замислена в полза на лицата, които са слепи, с нарушено зрение, което не може да бъде подобро така, че практически да се изравни с това на лица, които не страдат от такова увреждане, или са със сетивно или друго увреждане — включително дислексия **или друго съответно когнитивно увреждане,** което съществено ги възпрепятства да четат печатни материали в същата степен,

физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не могат да фокусират зрението си или да движат очите си в степената, която обикновено е необходима за четене. Целта на мерките, въвеждани с настоящата директива, е да се увеличи наличието на книги, специализирани издания, вестници, списания и други писмени произведения, музикални партитури и други печатни материали, включително под формата на звукозапис — **бил той цифров** или **аналогов**, в такива формати, че тези произведения и други закриляни обекти да са достъпни за тези лица практически в същата степен, както за лицата без увреждания. Достъпните формати включват брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания.

както лица без такова увреждане, или поради физическо увреждане не са в състояние да държат книга или да боравят с нея, или не могат да фокусират зрението си или да движат очите си в степената, която обикновено е необходима за четене. Целта на мерките, въвеждани с настоящата директива, е да се увеличи наличието на книги, специализирани издания, вестници, списания и други писмени произведения, музикални партитури и други печатни материали, включително под формата на звукозапис – **цифров или аналогов, онлайн** или **офлайн**, в такива формати, че тези произведения и други закриляни обекти да са достъпни за тези лица практически в същата степен, както за лицата без увреждания. Достъпните формати включват брайлово писмо, едър шрифт, адаптирани електронни книги, аудиокниги и радиопредавания.

Изменение 7

Предложение за директива Съображение 6

Текст, предложен от Комисията

(6) Поради това в настоящата директива следва да се предвиди задължително изключение от правата, които са хармонизирани от правото на Съюза и са от значение за начините за ползване и за произведенията, обхванати от Маракешкия договор. Тези права включват по-конкретно отнасящите се за възпроизвеждането, публичното разгласяване, предоставянето на разположение, разпространението и отдаването под наем, както е предвидено в Директива 2001/29/ЕО, Директива 2006/115/ЕО и Директива 2009/24/ЕО, както и съответните права по Директива 96/9/ЕО. Тъй като обхватът на

Изменение

(6) Поради това в настоящата директива следва да се предвиди задължително изключение от правата, които са хармонизирани от правото на Съюза и са от значение за начините за ползване и за произведенията, обхванати от Маракешкия договор. Тези права включват по-конкретно отнасящите се за възпроизвеждането, публичното разгласяване, предоставянето на разположение, разпространението и отдаването под наем, както е предвидено в Директива 2001/29/ЕО, Директива 2006/115/ЕО и Директива 2009/24/ЕО, както и съответните права по Директива 96/9/ЕО. Тъй като обхватът на

изключенията и ограниченията, изисквани по силата на Маракешкия договор, включва и произведения под формата на звукозапис — например аудиокниги, е необходимо тези изключения да се прилагат и за сродните права.

изключенията и ограниченията, изисквани по силата на Маракешкия договор, включва и произведения под формата на звукозапис — например аудиокниги, е необходимо тези изключения да се прилагат и за сродните права. ***Прилагането на изключенията, предвидени в настоящата директива, не следва да засяга други изключения в полза на лицата с увреждания, предвидени от държавите членки, като изключенията във връзка с личното ползване.***

Изменение 8

Предложение за директива Съображение 11

Текст, предложен от Комисията

(11) С оглед на специфичния характер на изключението, целевия му обхват и необходимостта от правна сигурност за бенефициерите от него, на държавите членки следва да не се разрешава да налагат допълнителни изисквания за прилагането на изключението — например схеми за обезщетение или предварителна проверка дали на пазара са налични копия в достъпен формат.

Изменение

(11) С оглед на специфичния характер на изключението, целевия му обхват и необходимостта от правна сигурност за бенефициерите от него, на държавите членки следва да не се разрешава да налагат допълнителни изисквания за прилагането на изключението — например схеми за обезщетение или предварителна проверка дали на пазара са налични копия в достъпен формат. ***Такива допълнителни изисквания биха подложили на риск постигането на целта за улесняване на трансграничния обмен на копия в достъпен формат в рамките на вътрешния пазар.***

Изменение 9

Предложение за директива Съображение 13

Текст, предложен от Комисията

(13) Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), по която **ЕС** е страна, гарантира на хората с увреждания правото на достъп до информация и правото на участие в културния, икономическия и социалния живот на равна основа с другите хора. КПХУ на ООН задължава страните по Конвенцията да предприемат всички подходящи мерки, в съответствие с международното право, за да гарантират, че разпоредбите за закрила на правата върху интелектуална собственост не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до материали с културен характер.

Изменение

(13) Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания („КПХУ на ООН“), по която **Съюзът** е страна **от 21 януари 2011 г.**, гарантира на хората с увреждания правото на достъп до информация и **комуникация и** правото на участие в културния, икономическия, **политическия, професионалния** и социалния живот на равна основа с другите хора. КПХУ на ООН задължава страните по Конвенцията да предприемат всички подходящи мерки, в съответствие с международното право, за да гарантират, че разпоредбите за закрила на правата върху интелектуална собственост не служат като необоснована или дискриминационна преграда пред достъпа на хора с увреждания до материали с културен характер.

Изменение 10

Предложение за директива Съображение 14

Текст, предложен от Комисията

(14) Съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз Съюзът признава и зачита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната автономност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността.

Изменение

(14) Съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз Съюзът **забранява дискриминацията, основана на увреждане, и** признава и зачита правото на хората с увреждания да се ползват от мерки, които осигуряват тяхната автономност, социалната и професионалната им интеграция и участието им в живота на общността.

Изменение 11

Предложение за директива

Член 2 – точка 1

Текст, предложен от Комисията

(1) „произведение и друг закрилян обект“ означава творба под формата на книга, специализирано издание, вестник, списание или друг писмен материал, включително музикална партитура, и съответните илюстрации върху всякакви носители и във всякаква форма, включително под формата на звукозапис — например аудиокнига, която е защитена с авторско право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;

Изменение

(1) „произведение и друг закрилян обект“ означава творба под формата на книга, **електронна книга**, специализирано издание, вестник, списание или друг писмен материал, включително музикална партитура, и съответните илюстрации върху всякакви носители и във всякаква форма, **онлайн или офлайн**, включително под формата на звукозапис — например аудиокнига, която е защитена с авторско право или сродните му права и която е публикувана или по друг законен начин е направена публично достояние;

Изменение 12

Предложение за директива

Член 2 – точка 2 – буква в

Текст, предложен от Комисията

в) лице със сетивно увреждане или друго увреждане — включително дислексия, в резултат на което практически не може да чете печатни материали в същата степен, както лице без такова увреждане; или

Изменение

в) лице със сетивно увреждане или друго увреждане – включително дислексия **или друго съответно когнитивно увреждане**, в резултат на което практически не може да чете печатни материали в същата степен, както лице без такова увреждане; или

Изменение 13

Предложение за директива

Член 3 – параграф 1 а (нов)

1а. Държавите членки гарантират, че предвидените в параграф 1 изключения от авторското право и сродните му права не могат да бъдат премахнати чрез технологични мерки или с договор.

Изменение 14

Предложение за директива Член 7 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

До [две години след датата на транспониране] Комисията представя доклад на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно наличието на вътрешния пазар в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти, различни от определените в член 2, параграф 1, за бенефициери и на произведения и други закриляни обекти за лица с увреждания, различни от посочените в член 2, параграф 2. Докладът трябва да съдържа оценка на това дали следва да се обмисли изменение на приложното поле на настоящата директива.

Изменение

До [две години след датата на транспониране] Комисията представя доклад на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет относно наличието на вътрешния пазар в достъпни формати на произведения и други закриляни обекти, различни от определените в член 2, параграф 1, за бенефициери и на произведения и други закриляни обекти за лица с увреждания, различни от посочените в член 2, параграф 2. Докладът трябва да съдържа оценка на това дали следва да се обмисли изменение на приложното поле на настоящата директива, **като се отчитат технологичното развитие и по-специално наличните технологии в помощ на хората с увреждания и достъпността на тези технологии.**

Изменение 15

Предложение за директива Член 8 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Не по-рано от [пет години след датата на транспониране] Комисията оценява настоящата директива и представя основните констатации на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящата директива.

Изменение

В срок до [пет години след датата на транспониране] Комисията, **като отчита също така технологичното развитие в контекста на достъпността**, оценява настоящата директива и представя основните констатации на Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет, придружени при необходимост от предложения за изменение на настоящата директива. **В доклада на Комисията се отчита гледната точка на съответните участници от гражданското общество, неправителствени организации и социални партньори, включително организациите на хората с увреждания и тези на възрастните хора.**

**ПРИЛОЖЕНИЕ: СПИСЪК НА СУБЕКТИТЕ ИЛИ ЛИЦАТА, ОТ КОИТО
ДОКЛАДЧИКЪТ ПО СТАНОВИЩЕТО Е ПОЛУЧИЛ ИНФОРМАЦИЯ**

Списъкът по-долу е изготвен на абсолютно доброволна основа, като изключителна отговорност за него носи докладчикът по становището. Докладчикът е получил информация от следните субекти или лица при подготовката на проектостанowiщето:

Субект и/или лице
Европейски съюз на слепите (ECC)
Европейски форум на хората с увреждания (EDF)

ПРОЦЕДУРА НА ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Заглавие	Разрешение за използване на произведения или други обекти, защитени от авторското право и сродните му права, в полза на незрящи лица, лица с увредено зрение или с други увреждания и изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество
Позовавания	COM(2016)0596 – C8-0381/2016 – 2016/0278(COD)
Водеща комисия Дата на обявяване в заседание	JURI 6.10.2016
Становище, изказано от Дата на обявяване в заседание	EMPL 24.11.2016
Докладчик по становище: Дата на назначаване	Helga Stevens 28.11.2016
Разглеждане в комисия	8.12.2016
Дата на приемане	25.1.2017
Резултат от окончателното гласуване	+: 49 –: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Robert Rochefort, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Edouard Martin, Evelyn Regner, Csaba Sógor, Helga Stevens, Flavio Zanonato
Заместници (чл. 200, пар. 2), присъстващи на окончателното гласуване	Marco Valli

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

49	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort, Yana Toom, Renate Weber
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea, Marco Valli
GUE/NGL	Lynn Boylan, Rina Ronja Kari, Patrick Le Hyaric, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
NI	Lampros Fountoulis
EPP	Georges Bach, Heinz K. Becker, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Sofia Ribeiro, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Csaba Sógor, Romana Tomc
S&D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Javi López, Edouard Martin, Georgi Pirinski, Evelyn Regner, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Marita Ulvskog, Flavio Zanonato
Green/ALE	Jean Lambert, Terry Reintke

0	-

2	0
ENF	Dominique Martin, Joëlle Mélin

Легенда:

+ : Гласове „за“

- : „против“

0 : „въздържал се“